

دلایل کاهش صادرات ایران طی دو ماه امسال/ هشدار نسبت به محدودیت بازارهای صادراتی

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین با اشاره به کاهش صادرات ایران طی دو ماه گذشته نسبت به مدت مشابه سال گذشته، گفت: تجارت دنیا نیز به علت شیوع ویروس کرونا در ماه‌های اخیر حدود 30 درصد افت کرده است.

مجیدرضا حریری در پاسخ به این سوال که دلیل منفی شدن 741 میلیون دلاری تراز تجاری کشور در 2 ماه نخست امسال چیست، گفت: وضعیت تجارت کشور همواره به این صورت بوده که در صورت عدم فروش نفت، تراز تجاری منفی بوده و این امر موضوع جدیدی نیست.

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین درباره سبقت گرفتن واردات بر صادرات در 2 ماه ابتدای امسال بیان داشت: طی سال‌های اخیر واردات کشور به شدت کاهش یافته است، بطوری که میزان واردات رسمی در چند سال گذشته، نسبت به اوایل دهه 90 و اواسط دهه 80 تقریباً به نصف کاهش یافته و واردات قاچاق نیز براساس اعلام ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، از 25 میلیارد دلار به حدود 10 تا 12 میلیارد دلار کاهش یافته است.

حریری بیان داشت: کاهش واردات رسمی و قاچاق به دلیل سرکوب تقاضا توسط سیاستگذار و کاهش قدرت خرید مردم است.

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین با بیان اینکه واردات رسمی تقریباً 1650 قلم کالا طی دو سال اخیر ممنوع شده است، بیان داشت: اگر میزان واردات در سال‌های اخیر کنترل نمی‌شد با توجه به وضعیت عدم فروش نفت، از نظر ارزی اکنون در شرایط دیگری قرار داشتیم این در حالی است که اکنون با کنترل تقاضای ارز، میزان واردات نیز تحت کنترل قرار گرفته است.

* کاهش 30 درصدی تجارت دنیا در 4 ماه ابتدای سال میلادی

وی در مورد دلایل کاهش صادرات کشور در 2 ماهه ابتدای امسال، گفت: طی سه - چهار ماه اخیر خرید و فروش در تمام دنیا کاهش یافته و به عبارتی حدود 30 درصد تجارت بین‌المللی در بازه زمانی شیوع ویروس کرونا نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش یافته که تجارت کشورمان نیز از این موضوع مستثنی نبوده است.

حریری با بیان اینکه شیوع ویروس کرونا بر تجارت کشورمان تأثیر دارد، اظهار داشت: تجارت ایران تحت تأثیر کاهش صادرات نفت و رسیدن آن به 10 درصد شرایط اوج صادرات نفتی و همچنین جنگ قیمت نفت بین عربستان و روسیه نیز منجر به کاهش شدید قیمت نفت شده است.

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین با اشاره به کاهش شدید قیمت نفت اظهار داشت: به دلیل آنکه قیمت بیش از 50 درصد از صادرات غیرنفتی کشور مانند صادرات پتروشیمی ها، گازها، میعانات و فرآورده‌های نفتی متأثر از قیمت نفت است، لذا کاهش قیمت نفت اثر مستقیم بر ارزش صادرات این بخش دارد و براین اساس بیش از 50 درصد از صادرات غیرنفتی کشورمان در دنیا دچار افت شدید قیمت شده است.

به گفته حریری علاوه بر این مصرف فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی در دنیا به شدت کاهش و به کمتر از نصف رسیده، لذا با کاهش تقاضا قیمت فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی به شدت کاهش یافته است و این موضوع بر ارزش صادراتی تأثیرگذار بوده است.

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین با اشاره به اینکه حدود 20 درصد از صادرات غیرنفتی کشور را مواد فلزی، غیرفلزی، معدنی و غیره است، گفت: با توجه به کاهش فعالیت بسیاری از کارخانه‌ها در دنیا به دلیل شیوع ویروس کرونا، تقاضا برای مواد اولیه معدنی و خام کاهش یافته و این موضوع باعث کاهش 20 درصدی قیمت‌ها در این بخش شده است.

وی اظهار داشت: در صورت ادامه این شرایط باید منتظر بود که صادرات غیرنفتی کشور در سال جاری حداقل بین 30 تا 40 درصد به لحاظ ارزشی نسبت به سال گذشته کاهش یابد.

به گفته حریری اگر شیوع ویروس کرونا در دنیا کمتر شود می‌توان امید داشت که در نیمه دوم سال میلادی وضعیت تجارت ما بهبود یابد اما متأسفانه در این خصوص چشم اندازی مثبتی وجود ندارد و حتی متخصصان در انتظار موج دوم شیوع ویروس کرونا هستند که این امر می‌تواند باز هم کسب و کارها را متوقف و تقاضا برای انرژی و مواد اولیه را کاهش دهد.

وی با اشاره به اینکه حدود 15 درصد از صادرات غیرنفتی کشور را کالاهای مصرفی و ساخته شده به علاوه کالاهای کشاورزی تشکیل می‌دهد، بیان داشت: عمده صادرات این بخش به کشورهای عراق و افغانستان است، در حالی که با شیوع ویروس کرونا طی چند ماه اخیر، تقریباً مرزهای این کشورها به روی کالاهای صادراتی ما بسته بود.

حریری همچنین با اشاره به کاهش قیمت نفت، اظهار داشت: عراق به عنوان یکی از شرکای مهم تجاری ایران به لحاظ درآمدی کاملاً وابسته به نفت است، لذا کاهش قیمت نفت به صورت مستقیم بر درآمد دولت و مردم عراق تأثیرگذار است و در صورت کاهش درآمد، قدرت خرید مردم کاهش می‌یابد و کاهش قدرت خرید باعث کاهش تقاضا برای خرید می‌شود و این موضوع نیز عامل موثر دیگر بر روی صادرات ما خواهد بود.

* هشدار نسبت به محدودیت بازارهای صادراتی

وی با انتقاد از محدود بودن کشورهای هدف صادراتی گفت: 70 درصد از صادرات غیرنفتی ایران جذب بازارهای 3 کشور چین، عراق و افغانستان و 95 درصد از صادرات غیرنفتی جذب 5 کشور می‌شد، لذا با قطع رابطه اقتصادی هر کدام از این کشور با ایران، لطمات جبران‌ناپذیری به تجارت خارجی کشور وارد خواهد شد.

حریری با تأکید بر اینکه محدودیت بازارهای صادراتی برای تجارت یک خطر محسوب می‌شود، گفت: لذا سیاستگذار و متولی تجارت که همان وزارت صنعت است، باید خطرات تجارت را احصا کرده و از طریق دیپلماسی تجاری به دنبال توسعه بازارهای صادراتی باشد.

وی افزود: کشور چین در سال 98 به تنهایی شریک تجاری حدود یک چهارم از تجارت فرامرزی ایران بوده است. / خبرگزاری فارس